

Novel·la Brit Bennet arriba al català i el castellà avalada per un milió de còpies als EUA

Dansa amb troleibús explosiu

ANTONIO LOZANO

Trobar la manera en què una novel·la sigui profundament política, que la denúncia social fruit de la indignació corri per les seves pàgines com la lava pels pendents d'un volcà i que, a més, ens inclini a la reflexió i no ens la imposi amb la maça del jutge, sense que per tot això perdi la seva condició original de vehicle per narrar una història que ens transporti amb safata, no és fàcil. Incórrer en un manifest on hi hauria d'haver un relat o arruïnar una ficció al confondre-la amb un crit de ràbia són perills que l'afroamericana Brit Bennet (Oceanside, Califòrnia, 1990) esquivava una vegada i una altra perquè totho passa pel filtre de la gran literatura.

I és que el jardí en què es va ficar amb la seva segona novel·la, *La meitat evanescent* –més d'un milió d'exemplars venuts

L'autora mostra una marcada voluntat d'estil i una extraordinària composició de personatges

als Estats Units, nominada al National Book Award 2020 i al Médicis Étranger, en via de mutar en una minisèrie de la cadena HBO– estava infestat de plantes carnívores i pomes edèniques. Com embotir en una sola novel·la el racisme estructural del seu país natal, les lluites del col·lectiu LGTBIQ o el maltractament a les dones sense cremar tots els ponts amb el pur plaer narratiu? I com facturar un cant a l'acceptació individual, al respecte pel que és diferent i al dret a agafar les regnes de les nostres vides sense que la melassa es vessi per cada capítol?

La meitat evanescent arrenca el 1968 amb el retorn a Mallard, un poble de Louisiana obsessionat amb l'aclariment del to de la pell, de Desiree Vignes, cator-

ze anys després d'escapar-se amb la seva bessona Stella a Nova Orleans, a la recerca d'una vida millor. Els camins de les germanes no van trigar a bifurcar-se i porten molt de temps sense saber l'una de l'altra. En el rerefons de la separació bateguen actituds oposades respecte a la seva raça i els seus orígens. L'Stella ha volgut trencar tan violentament amb la seva identitat i el seu passat que s'ha fet passar per una dona blanca per casar-se i grimpar dins d'uns cercles socials acomodats. Però la funció no els pertany només a elles sinó que la comparteixen en igual mesura amb les seves filles, Jude i Kennedy, dos joves que als seus esforços per trobar estabilitat en l'àmbit afectiu –en especial la primera, nòvia d'un transsexual– i en el laboral se'ls suma la seva condició de víctimes dels assumptes no resolts i els secrets familiars de les seves mares. Una trobada fortuïta desencadenarà una catarsi en les dues generacions.

Bennet aconsegueix ja no descarrilar sinó fer ballar un troleibús carregat de nitroglicerina –en forma d'ànim denunciat, de compromís, etcètera– perquè en cap moment no aparta la vista de la carretera, si per carretera entenem una successió de peripècies i dilemes exposats amb ritme a través de diversos salts temporals i sense renunciar a una marcada voluntat d'estil però, per damunt de tot, a una extraordinària composició de personatges. Segurament conscient que la radiació que emetien temes tan greus de fons podia fulminar l'ànima novel·lesca de l'obra, l'autora llima les múltiples cares de les seves criatures en la seva recerca o fuga de la pregunta de qui és amb la cura i el perfeccionisme d'un lutier. |

Brit Bennett

***La meitat evanescent*/La mitad evanescente**

PERISCOPI/LITERATURA RANDOM HOUSE. TRADUCCIÓ

AL CATALÀ: MARC RUBIÓ/ AL CASTELLÀ: CARLOS MILLA SOLER.

408/368 PÀGINES. 19,90 EUROS

L'escriptora Brit Bennett parla de racisme, de LGTBIQ i del maltractament a les dones

ACN